

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP*

**APROB,
Avocatul Poporului
Renate Weber**

RAPORT
***privind vizita efectuată la Penitenciarul Constanța - Poarta Albă,
la data de 15 octombrie 2025***

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

București – 2025

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În conformitate cu normele legale în vigoare, aplicabile în materie, **instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, îndeplinește atribuții specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție** (abreviat, MNP), în sensul *Protocolului opțional*¹ la *Convenția împotriva torturii* și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante² (denumit în continuare, Protocolul opțional).

Potrivit prevederilor legale, **scopul MNP** este acela de a monitoriza în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție³ în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, prin: vizitarea, anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție; formularea de recomandări conducerilor locurilor de detenție vizitate în urma vizitelor efectuate etc.

Prin urmare, în baza dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional, cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019, și conform Planului anual de vizite, aprobat pentru anul 2025, **la data de 15 octombrie 2025, MNP⁴ - Centrul zonal București a efectuat o vizită inopinată la Penitenciarul Constanța - Poarta Albă** (abreviat, Penitenciar Poarta Albă), având ca obiective verificarea implementării recomandărilor Avocatului Poporului emise ca urmare a vizitei efectuate în anul 2024, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea MNP.

Echipa de vizită a fost alcătuită din reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, din cadrul MNP, respectiv [REDACTAT] – jurist, domnii consilieri [REDACTAT] – jurist și [REDACTAT] - medic, precum și un reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația Europeană a Drepturilor Omului și Protecției Sociale (AEDOPS), respectiv [REDACTAT].

¹ Protocolul a fost adoptat la New York la 18 decembrie 2002 și ratificat de România prin Legea nr. 109/2009.

² Convenția a fost adoptată la New York la 10 decembrie 1984 și ratificată de România prin Legea nr. 19/1990.

³ Potrivit ar. 34 alin. 3 din Legea nr. 35/1997, sunt locuri de detenție: penitenciarele, inclusiv penitenciarele-spital; centrele de reținere și arestare preventivă; spitalele de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, spitalele de psihiatrie; centrele de cazare a străinilor luați în custodie publică, aflate în subordinea și administrarea Inspectoratului General pentru Imigrări etc.

⁴ MNP – abreviere pentru Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție.

1¹. Cooperarea conducerii unității penitenciare vizitate cu membrii echipei MNP

Vizita a debutat cu discuții prealabile la care au participat reprezentanți din conducerea unității penitenciare, care au dat dovadă de disponibilitate și flexibilitate pentru comunicarea directă cu membrii echipei MNP, și anume: director penitenciar – [REDACTAT], comisar șef de poliție penitenciară; director adjunct pentru Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar – [REDACTAT], comisar șef de poliție penitenciară; medic șef – [REDACTAT], comisar șef de poliție penitenciar; șef Serviciu Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar – [REDACTAT], comisar de poliție penitenciară și doamna inspector principal de poliție penitenciară [REDACTAT]. Discuțiile au vizat obiectivele vizitei, precum și alte aspecte cu relevanță pentru MNP.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată, din interviurile cu persoanele private de libertate și cu personalul penitenciarului

Informații generale

Penitenciarul Poarta Albă⁵ face parte din instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională ale statului, are personalitate juridică, este organizat și funcționează în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor (ANP), în baza dispozițiilor legale prevăzute de: °Hotărârea Guvernului (HG) nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile ANP și pentru modificarea HG nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției (MJ)⁶; °Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; °HG nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013; °Ordinul Ministrului Justiției (OMJ) nr. 2724/C/2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a penitenciarelor; °OMJ nr. 4800/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind siguranța locurilor de deținere din subordinea ANP; °Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare; °HG nr. 430/2020 privind aprobarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024, precum și alte acte normative, aplicabile în materie.

⁵ Cu sediul în localitatea Poarta Albă, strada Coloniilor nr. 2A, jud. Constanța.

⁶ Abrogată prin articolul 47 din HG nr. 592 din 30 mai 2024, care prevede: "La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 29 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția anexei nr. 1, care se abrogă la data emiterii ordinului ministrului prevăzut la art. 21 alin. (6)".

Unitatea penitenciară dispunea de două sectoare de deținere, respectiv Poarta Albă – Centru, care cuprinde 5 secții de deținere și Secția exterioară Valu lui Traian.

Vizita a fost efectuată la Poarta Albă, sediul central. La momentul efectuării vizitei, Penitenciarul Poarta Albă custodia **968 deținuți, din care 485 custodiați în cadrul Penitenciarului Poarta Albă Centru** și 483 custodiați în cadrul Secției Exterioare Valu lui Traian.

Legalitatea și temeiul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate – executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate se realiza în conformitate cu dispozițiile Codului Penal (CP), ale Codului de Procedură Penală (CPP) și ale Legii nr. 254/2013, și se executau numai în baza **hotărârilor judecătorești definitive**. De asemenea, se cuvine a sublinia că, potrivit legii, ANP stabilește penitenciarul în care persoana condamnată execută pedeapsa privativă de libertate (art. 11 alin. 5 din Legea nr. 254/2013).

În conformitate cu Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 360/2020 privind profilarea locurilor de deținere din subordinea ANP, Penitenciarul Poarta Albă penitenciară era profilat pe custodiarea persoanelor private de libertate:

- *condamnate* care executau pedeapsa la *regim deschis și semideschis*, cu domiciliile în județele Constanța și Călărași ;
- și *arestate preventiv*, după cum urmează:
 - tineri, de sex masculin (între 18 și 21 ani) - la dispoziția organelor judiciare din județele Constanța și Tulcea;
 - peste 21 de ani (majori), de sex masculin - la dispoziția organelor judiciare din județul Constanța;
 - *tinere* (între 18 și 21 ani), de sex feminin - la dispoziția organelor judiciare din județele Constanța, Călărași, Ialomița și Tulcea;
 - peste 21 de ani (*majore*), de sex feminin - la dispoziția organelor judiciare din județul Constanța Călărași, Ialomița și Tulcea.

Stadiul implementării recomandărilor Avocatului Poporului

În privința stadiului implementării recomandărilor formulate de Avocatul Poporului urmare a vizitei efectuate la data de 17 octombrie 2024, membrii echipei MNP au constatat că **cele mai multe dintre acestea au fost puse în aplicare, fiind apreciate pozitiv** preocuparea conducerii unității penitenciare, precum și demersurile întreprinse pentru îmbunătățirea condițiilor și tratamentului acordat persoanelor private de libertate. Unele recomandări erau în curs de

implementare, iar pentru alte recomandări s-au menționat motivele pentru care nu s-au putut pune în aplicare. Spre exemplu:

Recomandarea nr. 1, referitoare la urgentarea demersurilor în vederea eliminării sau reducerii gradului de supraaglomerare, *a fost implementată*. Astfel, discuțiile purtate de membrii echipei MNP cu conducerea unității penitenciare, cu ocazia vizitei din acest an (2025), precum și documentele examinate, puse la dispoziție de conducerea penitenciarului, și observațiile directe ale membrilor echipei MNP, constatate la momentul efectuării vizitei, au relevat că, gradul de supraaglomerare a scăzut de la **164% în luna octombrie 2024** (Poarta Albă-centru și Valu Traian-secția exterioară) la **127% în luna octombrie 2025** pentru secția exterioară Valu Traian și **100%** pentru Poarta Albă Centru, întrucât, unitatea penitenciară a recepționat, în cursul anului 2025, două obiective de investiții, dând în folosință **380 de noi locuri de cazare pentru persoanele private de libertate**, distribuite astfel: 100 de locuri pentru regim deschis; 100 pentru regim semideschis și 100 de locuri pentru arestații preventiv.

**Exemple de bune practici*

Membrii echipei MNP au reținut, ca **aspect pozitiv**, că noile locuri de cazare erau conforme cu standardele europene sub aspectul suprafeței, volumului și ventilației. De asemenea, acestea erau într-o stare de curățenie foarte bună și erau dotate cu mobilier și cazarmament corespunzătoare. În acest sens, *a se vedea, mai jos, fotografiile puse la dispoziție de conducerea unității penitenciare.*

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție
și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante – MNP

Recomandarea nr. 2, privind efectuarea demersurilor pentru ocuparea tuturor posturilor vacante, iar pentru Cabinetul medical, eventual, găsirea de colaboratori externi cu normă întreagă/parțială, în vederea încadrării cu medici a posturilor vacante, ținând cont de normativele prin care trebuie asigurat un necesar de 1 medic la 200 persoane private de libertate, precum și încadrarea unui post de asistent medical și registrator medical, *a fost parțial implementată*.

Referitor la această recomandare, reprezentanții unității vizitate au precizat că, deși organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante a fost suspendată, în perioada 01.01.2025 – 15.10.2025, prin Ordonanța de urgență a Guvernului (OUG) nr. 41/2025 și, din acest motiv, nu au putut fi publicate anunțuri de concurs, cu toate acestea, au fost finalizate toate concursurile ce fuseseră demarate în anul 2024 și care nu fuseseră finalizate până la data de 31.12.2024, fiind numiți în funcție *31 de polițiști de penitenciare*. De asemenea, s-a evidențiat că, unitatea penitenciară a solicitat Administrației Naționale a Penitenciarelor repartizarea unui număr cât mai mare de absolvenți ai unor instituții de învățământ care pregătesc personal de penitenciare, fiind *numiți alți 23 de polițiști de penitenciare*.

Totuși, la data vizitei din acest an (2025), membrii echipei MNP au reținut că, **sectorul medical /cabinetul medical avea aceeași problemă ca și anul trecut (2024) - deficitul de personal medical**. Astfel, din analiza documentelor puse la dispoziția membrilor echipei MNP, a reieșit că, deși **organigrama prevedea un număr de 8 medici și un număr de 15 asistenți**

medicali, în fapt, Penitenciarul Poarta Albă avea încadrați doar 3 medici și un nr. de 11 asistenți medicali. De asemenea, recomandarea privind încadrarea unui asistent medical de igienă și a unui registrator medical nu a fost implementată. Funcția de asistent de igienă, deși este normată la 8 ore /zi rămâne neatractivă/neocupabilă, urmare a unei salarizări inferioare celorlalte posturi, iar de cea registrator medical a rămas neocupată, deși Lista cu documente produse și/sau gestionate de compartimentul medical este foarte mare. Spre exemplificare, menționăm câteva dintre acestea, pe lângă Fișele medicale care trebuie întocmite pentru toate persoanele private de libertate:

1. Registru de consultații și tratament deținuți
2. Registru de consultații curse transfer sosiri/plecări
3. Registru de consultații deținuți nou depuși
4. Registru refuz de hrană
5. Registru de leziuni traumatice
6. Registru de evidență rețete bolnavi și administrarea tratamentului
7. Registru de medicamente personale deținuți
8. Registru TSS (tratament cu substanțe de substituție-Metadonă)
9. Registru predare /primire serviciu asistenți medicali,
10. Registru evidență consumatori droguri
11. Registru evidență afecțiuni psihice
12. Registru evidență diabet zaharat
13. Registru evidență hepatite cronice,
14. Registru internări deținuți în spitale ANP, MS⁷
15. Registru predare/primire serviciu medical asistenți medicali
16. Registru opis medicamente pentru deținuții plecați/sosiți prin transfer
17. Registrul evidență tratamente injectabile și mică chirurgie
18. Registrul bolnavi cronici etc.

Prin urmare, membrii echipei MNP mențin și reiterează recomandarea de anul trecut – efectuarea demersurilor pentru ocuparea posturilor vacante pentru Cabinetul medical, eventual, găsirea de colaboratori externi cu normă întreagă/ parțială, în vederea încadrării cu medici a posturilor vacante, ținând cont de normativele prin care trebuie asigurat un necesar de 1 medic la 200 persoane private de libertate, precum și încadrarea unui post de asistent medical de igienă și a unui registrator medical.

Necesitatea încadrării în acest context devine imperioasă, mai ales că, medicul de medicină de familie, ce deținea și funcția de medic șef la data vizitei, va fi trecut în rezervă,

⁷ Abreviere pentru Ministerul Sănătății.

având deja *derogare* privind rămânerea pe funcție, ceea ce presupune creșterea gradului de responsabilitate legată și de organizarea, coordonarea și planificarea activităților serviciului medical, raportat la numărul persoanelor custodiate de unitate, cărora trebuie să li se asigure asistența medicală, la volumul de consultații și nu în ultimul rând, la supraaglomerare, care pune în dificultate asigurarea asistenței medicale (chiar dacă la momentul vizitei, aceasta nu reprezenta o problemă; este de notorietate faptul că, dinamica efectivului de deținuți este în permanentă schimbare).

Recomandarea nr. 3, ce viza identificarea unor soluții privind creșterea atractivității și implicit motivarea ocupării posturilor de medicină generală/medicină de familie și/sau încadrarea contractuală cu medici de medicină de familie aflați în ultimul an de pregătire de rezidențiat (posibilitate oferită și de curricula de pregătire), a fost parțial pusă în aplicare.

Astfel, referitor la acest aspect, conducerea unității vizitate a menționat că, în anul 2025, nu a existat posibilitatea publicării de noi anunțuri de ocupare a posturilor de medicină generală / medicină de familie, din cauza restricțiilor impuse de OUG nr. 41/2025 (menționată mai sus).

Totuși, administrația Penitenciarului Poarta Albă a făcut demersuri și a procedat la încheierea contractelor de prestări servicii înregistrate cu nr. 24375/04.03.2025 și nr. 24376/04.03.2025, prin care au fost contractate servicii de asistență medicală asigurate de 2 asistente, care au fost prestate în perioada 15.03.2025 - 31.07.2025 (4 luni și jumătate).

Însă, **membrii echipei MNP consideră că nu sunt suficiente doar aceste demersuri**, pentru aceleași explicații enunțate, mai sus, la Recomandarea 2, motiv pentru care **mențin și reiterează recomandarea de anul trecut – identificarea unor soluții privind creșterea atractivității și implicit motivarea ocupării posturilor de medicină generală/medicină de familie și/sau încadrarea contractuală cu medici de medicină de familie aflați în ultimul an de pregătire de rezidențiat (posibilitate oferită și de curricula de pregătire), întrucât, atribuțiile medicului de penitenciar nu se regăsesc în aspectele ce țin de asistența medicală primară din colectivitățile deschise.**

Recomandarea nr. 4, referitoare la instruirea personalului în acordarea primului ajutor, a fost implementată. Astfel, din discuțiile purtate cu reprezentanții unității penitenciare și din examinarea documentelor puse la dispoziția membrilor echipei MNP, au relevat că în perioada 28.07. - 09.08.2025, în cadrul programului de pregătire specifică, a fost organizată pregătire cu

personalul medical, inclusiv de acordare a măsurilor de prim ajutor. Pregătirea s-a realizat cu lector identificat de ANP, cu competență în medicina de urgență prespitalicească.

Membrii echipei MNP apreciază pozitiv demersurile întreprinse de conducerea penitenciarului, dar consideră că activitatea de instruire, pregătire și atestare a agenților supraveghetori în acordarea primului ajutor (minim câte 1 pe fiecare secție și tură), în sensul intervenției prompte pentru a salva vieți, trebuie efectuată anual.

Recomandarea nr. 5, ce viza participarea anuală, în format fizic, a personalului medical, la cursurile de acordare de prim ajutor calificat, *nu a fost pusă în aplicare*, motiv pentru care **membrii echipei MNP mențin și reiterează recomandarea de anul trecut.**

Recomandarea nr. 6, privind asigurarea dreptului la informare al persoanelor private de libertate, *a fost implementată*. Astfel, cu ocazia vizitării efective a sectorului de deținere, membrii echipei MNP au reținut că la nivelul secțiilor de deținere (spre ex., Secția 1-femei, arestate preventiv; Secția E9-arestați preventiv; Secția 11-regim semideschis etc.) existau mape de cameră în număr suficient în raport cu spațiile de cazare aferente, astfel încât persoanele custodiate aveau posibilitatea de a accesa aceste mape pe tot parcursul perioadei de încarcerare. De asemenea, informațiile de interes public erau puse la dispoziție și prin intermediul aplicației IMSWeb, unde, administrația penitenciarului se îngrijea ca orice document de interes să fie încărcat.

Totodată, conducerea penitenciarului a precizat că, Serviciul educație desfășoară activități de informare și documentare cu privire la mape de cameră, puncte de documentare și informare electronică, disponibile în cadrul tuturor secțiilor de deținere și dreptul la informație, în cadrul programului structurat „Adaptarea la condițiile privative de libertate” și că, pe tot traseul execuțional, lucrătorii sectorului Reintegrare socială asigură, prin convorbiri individuale cu persoanele private de libertate care solicită clarificarea posibilităților de acces la informație în funcție de solicitările acestora. La acestea, se adaugă și cererile de audiere pe care le întocmesc persoanele private de libertate, pentru personalul cu funcții de conducere, și care suplimentează accesul la informare și clarificare a doleanțelor celor custodiați.

Recomandarea nr. 7, privind identificarea unor soluții care să asigure implicarea persoanelor private de libertate în activități sportive competiționale și inter-penitenciare, *a fost pusă în aplicare parțial*. Astfel, reprezentanții unității penitenciare au precizat că, statul de organizare, are 3 funcții de Agent monitor sportiv, dintre care, la data vizitei, **o funcție era vacantă**, iar un alt agent monitor sportiv era în concediu de creștere copil timp de 2 ani. Atribuțiile

erau acoperite parțial de către deținuți, responsabilizați conform prevederilor legale, astfel încât să asigure acest tip de activitate. Totodată, conducerea penitenciarului a menționat că se va propune ocuparea postului vacant de agent monitor sportiv existent, conform legislației specifice, pentru a putea derula activități interpenitenciare cu caracter sportiv.

Având în vedere aspectele expuse anterior, pentru a asigura implicarea persoanelor private de libertate în activități sportive competiționale și inter-penitenciare, **membrii echipei MNP apreciază că este necesară continuarea demersurilor pentru ocuparea postului vacant de agent monitor sportiv.**

Recomandarea nr. 8, referitoare la condițiile de cazare, *era parțial pusă în aplicare, fiind în curs de implementare.* Astfel, la data vizitei, în privința cazarmamentului, conducerea penitenciarului a precizat că s-a aflat în imposibilitate de a achiziționa de saltele noi pentru toate persoanele private de libertate, din cauza bugetului alocat pentru anul 2025. Cu toate acestea, începând cu luna iulie 2025, un număr de 380 de persoane private de libertate au beneficiat de cazarmament nou, distribuit odată cu darea în folosință a celor 4 pavilioane noi, cazarmamentul fiind pus la dispoziție de către administrația locului de deținere.

De asemenea, în cadrul discuțiilor purtate de membrii echipei MNP cu reprezentanții unității, aceștia au menționat că fondurile bugetare, aferente primelor trei trimestre ale anului 2025, nu au fost suficiente pentru suplimentarea spațiilor de depozitare prin achiziționarea de dulapuri pentru depozitarea bunurilor personale, iar începând cu data de 02.10.2025, a intrat în vigoare OUG nr. 52/2025, și, unitatea penitenciară nu a avut voie să achiziționeze obiecte de inventar. Însă, pe parcursul anului 2025, până la data de 30.09.2025, au fost reparate/ igienizate un număr de 32 camere de detenție și spații conexe, pe lângă cele 44 care au fost date în folosință în cursul anului. Pe parcursul anului 2025, activitățile de deratizare și dezinsecție au fost asigurate, în baza contractelor de prestări servicii, încheiate cu operatori economici autorizați.

În concluzie, față de cele expuse, **membrii echipei MNP apreciază pozitiv demersurile conducerii Penitenciarului Poarta Albă privind finalizarea celor două obiective de investiții, prin care au fost date în folosință 380 de noi locuri de cazare pentru deținuți, dar consideră că este necesară continuarea demersurilor pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare la nivelul întregii unități penitenciare (și pentru secțiile de deținere "vechi").**

Recomandarea nr. 9, având ca obiect achiziționarea și montarea unor sisteme de aer condiționat, cel puțin în camerele de detenție cu expunere mai mare la soare ..., *a fost implementată parțial*.

Referitor la această recomandare, reprezentanții unității vizitate au precizat că, Penitenciarul Poarta Albă a recepționat în cursul anului 2025 patru noi spații de cazare ce au făcut obiectul a două obiective de investiții (respectiv trei pavilioane de 100 locuri fiecare și un pavilion de 80 de locuri), locurile de cazare fiind prevăzute cu sistem de climatizare și aparate de aer condiționat. În acest context, conducerea unității a evidențiat că două secții de deținere din cadrul Secției exterioare Valu lui Traian au fost dotate, de asemenea, cu aparate de aer condiționat și a subliniat, în continuare, că, prin Decizia Directorului general al ANP nr. 713 din 22.12.2023, a fost aprobată *Strategia de Dezvoltare a Sistemului Penitenciar din punct de vedere al infrastructurii spațiilor de cazare a persoanelor private de libertate 2024-2030*, **Penitenciarul Poarta Albă având în lucru, la data vizitei (15.10.2025), documentația pentru demararea a trei obiective noi de investiții pentru o secție de deținere de la centrul unității și două secții de deținere de la Secția exterioară Valu lui Traian.**

Prin urmare, ca și la recomandarea anterioară, membrii echipei MNP **consideră că este necesară continuarea demersurilor pentru achiziționarea și montarea unor sisteme de aer condiționat în toate camerele de detenție, mai ales în cele cu expunere mai mare la soare și în camerele din secțiile de deținere "vechi"**.

Recomandarea nr. 10, privind dotarea camerelor de detenție cu frigidere, *a fost implementată*. La data vizitei, persoanele private de libertate, indiferent de regimul de detenție, aveau acces la frigidere pentru depozitarea diverselor alimente, unitatea asigurând în totalitate această facilitate.

Recomandarea nr. 11, ce viza diversificarea ofertei de produse, pusă la dispoziție prin magazinul din incinta unității penitenciare, *a fost pusă în aplicare*. Astfel, administrația Penitenciarului Poarta Albă a încheiat un protocol de colaborare cu un agent economic extern, respectiv AUCHAN ROMANIA S.A., care propune persoanelor custodiate o gamă largă de produse, ce pot fi achiziționate în sistem online, oferindu-le astfel posibilitatea de a alege dintr-o plajă vastă de bunuri, dar și de a alege în raport cu prețul cel mai avantajos.

La data efectuării vizitei MNP, colaborarea cu AUCHAN ROMANIA S.A. se desfășura atât la Secția exterioară Valu lui Traian, cât și la Centru, persoanele private de libertate declarându-se foarte mulțumite și apreciind pozitiv demersul conducerii Penitenciarului Poarta Albă.

ALTE ASPECTE

Persoanele private de libertate

La data de 15 octombrie 2025, din totalul de 968 persoane private de libertate (abreviat, ppl): ▪8 făceau parte din categoria tinerilor, având vârsta cuprinsă între 18 și 21 ani (dintre aceștia, 7 erau de sex masculin și 1 de sex feminin); ▪13 erau de sex feminin, majore, arestate preventiv; ▪12 de persoane private de libertate aveau cetățenie străină (Marea Britanie, Turcia, Germania, Cipru, Albania, Ucraina, Polonia); ▪141 erau foști consumatori de droguri și ▪9 persoane custodiate erau considerate vulnerabile (pentru infracțiuni sexuale asupra minorilor - 5, oferire de informații - 2, tulburare psihică -1, profesia avută anterior -1).

Efectivul de deținuți, defalcat pe categorii de executare a pedepsei, era după cum urmează: ▪regim de maximă siguranță – 5 persoane; ▪regim închis – 11 persoane; ▪regim semideschis – 484 persoane; ▪regim deschis – 200 persoane și ▪arestare preventiv – 268 persoane.

Situația disciplinară - de la începutul anului 2025 și până la data vizitei a relevat următoarele aspecte:

- 463 dosare pentru care s-a dispus angajarea procedurii disciplinare;
- 62 dosare clasate;
- 220 dosare înaintate către alte penitenciare în vederea continuării procedurii disciplinare.

Au fost aplicate **342 de sancțiuni disciplinare**, dintre care, în funcție de tipul abaterii și situația completă a deținuților: ▪avertisment – 68; ▪suspendarea dreptului de a participa la activități cultural-educative – 57; ▪suspendarea dreptului de a primi și de a cumpăra bunuri – 148; ▪suspendarea dreptului de a primi vizite – 59 și ▪izolare – 16, consemnate, dar de fapt 15 (o consemnare a fost dublată, în sensul că a fost înregistrată de 2 ori – detalii în cele ce urmează).

În privința sancțiunii disciplinare cu izolarea, se cuvine a sublinia că, verificarea *Registrului de evidență privind persoanele private de libertate aflate în executarea sancțiunii disciplinare cu izolarea* a relevat că durata sancțiunii cu izolarea a fost între 3 zile și maxim 10 zile.

În privința acurateței înregistrărilor, **membrii echipei MNP au reținut că, acest Registru nu era completat conform legii** - Regulamentul privind siguranța locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, din 27.11.2018, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 4800/2018 – Anexa nr. 29, în sensul că, la unele la unele consemnări: **lipseau informații de la rubrica "Nr. și data hotărârii de sancțiune"** (poziția 65 din Registru); **sau nu era descrisă "abaterea comisă"**, neputându-se verifica pentru ce abateri disciplinare au fost aplicate sancțiunile (poziția 65 din Registru); sau aceeași persoană era înregistrată de 2 ori, cu aceleași informații în ambele înregistrări (pozițiile 71 și 72 din Registru); **sau nu a fost menționat motivul întreruperii la rubrica respectivă** (pozițiile 71 și 72).

De asemenea, **din cele 15 situații înregistrate, 10 au fost pentru 3 persoane private de libertate sancționate disciplinar cu izolarea de câte 3 și 4 ori fiecare** (spre ex.: pozițiile 63, 65, 68 – același deținut; pozițiile 69, 70 și 74 – alt deținut; pozițiile 75, 76, 77 și 79, care era și ultima consemnare la data vizitei – un alt deținut)!

Unul dintre deținuți a fost sancționat disciplinar *consecutiv* cu izolarea, rezultând o perioadă neîntreruptă de încarcerare solitară în plus cu 3 zile, față de perioada maximă de 10 zile, prevăzută de art. 101 alin. 1 lit. f din Legea nr. 254/2013, acesta executând sancțiunea disciplinară cu izolarea 13 zile consecutiv (pozițiile 69 și 70 din Registru). Unui alt deținut i-a fost suspendată sancțiunea, fiind consemnat ca motiv *"decompensare psihică, labilitate emoțională accentuată, gânduri fataliste"* (poziția 77 din Registru).

Or, izolarea poate avea un efect extrem de dăunător asupra sănătății mentale, somatice și sociale a celor în cauză, Normele CPT⁸, statuând următoarele:

... trebuie să se interzică sentințe disciplinare consecutive care să rezulte într-o perioadă neîntreruptă de încarcerare solitară în plus față de perioada maximă. Orice abateri comise de un prizonier, pentru care se simte nevoia unor sancțiuni mai severe, trebuie rezolvate de sistemul penal de justiție (pct. 56, lit. b, alin. 2, teza a 2-a - Încarcerarea solitară ca măsură disciplinară, pag. 33)

⁸ Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante

Prin urmare, membrii echipei MNP recomandă respectarea dispozițiilor legale referitoare la sancțiunea cu izolarea, precum și la consemnarea în Registru a tuturor informațiilor cerute de lege, pentru o evidență corectă și transparentă.

Abaterile disciplinare pentru care au fost aplicate aceste sancțiuni au constat în: ▪deținerea de obiecte interzise (35); lovirea/insulte persoane private de libertate (47/1); ▪nerespectarea regulamentului de ordine interioară (9); ▪insulte cadre/atac personal (30/3); ▪distrugere (19).

Au fost utilizate *mijloace de imobilizare* ca urmare a producerii unor evenimente negative, în **15 situații**, din care: 3 cazuri de aplicare a curelelor din piele, 1 caz de aplicare curele din material textil, 10 cazuri de aplicare cătușe metalice pentru mâini și 1 caz de tehnici articulare.

Referitor la *recompensele* acordate deținuților, în anul 2025, au fost acordate un număr de **2086 de recompense**, din care: ▪1642 - suplimentarea dreptului la pachet și/sau vizită; ▪156 - suplimentare vizită intimă; ▪170 - permisiunea de a ieși din penitenciar pentru o zi, dar nu mai mult de 15 zile pe an; ▪79 - pentru ridicarea unei sancțiuni disciplinare aplicate anterior.

Plângeri înregistrate la biroul judecătorului de supraveghere a privării de libertate: **460 plângeri**. Astfel:

- 132 plângeri împotriva hotărârii comisiei de disciplină, din care: 9 au fost admise, 107 au fost respinse și 16 erau în curs de soluționare la data vizitei;
- 96 plângeri privind încălcarea drepturilor, din care: 23 admise și 73 respinse;
- 232 plângeri privind stabilirea și schimbarea regimului de executare din care: 26 admise, 206 respinse și 11 erau în curs de soluționare la data vizitei;

Contestații la instanța de judecată împotriva încheierilor judecătorului de supraveghere: 0 admise și 2 erau în curs de soluționare, raportat la comisia de stabilire și individualizare a regimului de executare, și 39 contestații din care 0 admise și 23 respinse, raportat la comisia de disciplină.

Situația sesizărilor organelor judiciare: conducerea Penitenciarului Poarta Albă - Centru a sesizat organele judiciare de **115 ori** pentru evenimente precum:

- persoanele sosite la vizită au încercat să introducă obiecte interzise (telefoane mobile ori accesorii ale acestora);
- descoperire obiecte interzise asupra deținuților;
- agresiuni ale unor deținuți (autoagresiuni);
- altercații între deținuți;
- distrugeri ale unor bunuri și obiecte aparținând penitenciarului etc.

Situația acordării dreptului la pachet, vizită și corespondență:

- Vizită cu dispozitiv de separare - 2077
- Vizită fără dispozitiv de separare - 4528
- Vizită între persoanele private de libertate - 283
- Vizită cu aparținătorul - 274
- Vizită intimă: 4 cu durata de 48 ore și 251 cu durata de 3 ore
- Pachete cu alimente: recompense 464 și pachete conform dreptului – 2937
- Corespondență: distribuită 3167 și returnată 539.

Cabinetul medical de la sediul central al unității vizitate **se afla izolat, situat solitar în vechea clădire, funcțională din 1940, supusă unui proces de degradare, motiv pentru care membrii echipei MNP consideră că sunt necesare efectuarea demersurilor și pentru reabilitarea clădirii în care era amenajat Cabinetul medical!**

Nu au fost înregistrate plângeri ale persoanelor private de libertate, de la începutul anului 2025, până la data vizitei, în ceea ce privește modul de acordare al asistenței medicale și nici cazuri de intrare în refuz de hrană a persoanelor private de libertate.

Aspecte rezultate din interviurile cu persoanele private de libertate

În cadrul discuțiilor cu membrii echipei MNP, cei mai mulți deținuți au susținut că relațiile cu personalul penitenciarului erau bune, precizând că nu au fost supuși la rele tratamente (violență fizică, amenințări) de către personalul unității penitenciare vizitate, aspecte confirmate și din examinarea aleatorie a documentelor medicale. De asemenea, au menționat că, din câte cunoșteau, nu au existat cazuri de sesizări sau reclamații împotriva personalului angajat și nu au auzit de cazuri de agresiune fizică între deținuți și personalul angajat.

La intrarea în penitenciar, cele mai multe persoane private de libertate au declarat că au fost informate despre regulile și procedurile interne; de asemenea, au precizat că erau mulțumite de condițiile de cazare și de calitatea și cantitatea hranei oferite. Însă, au fost și **câteva persoane care s-au plâns de calitatea hranei. Alte persoane au reclamat timpul insuficient pentru duș - o oră - raportat la numărul de deținuți dintr-o cameră.**

Majoritatea deținuților au afirmat că, în general, le erau respectate drepturile (spre ex.: la informație; la consultarea documentelor cu caracter personal; de petiționare și corespondență; asigurarea accesului la dispozițiile legale și documentele privind executarea pedepselor; convorbiri telefonice; convorbiri online; la vizită și vizita intimă etc. De asemenea, aceștia știau să folosească Infochioșcul și, la nevoie, știau să se adreseze instituțiilor statului pentru rezolvarea problemelor lor.

Cele mai multe persoane private de libertate au declarat că li s-a asigurat asistența juridică și că au beneficiat de asistență medicală, socială și psihologică când au solicitat acest lucru.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Penitenciarului Constanța - Poarta Albă

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Urgentarea demersurilor pentru ocuparea posturilor vacante pentru Cabinetul medical, eventual, găsirea de colaboratori externi cu normă întreagă/ parțială, în vederea încadrării cu medici a posturilor vacante, ținând cont de normativele prin care trebuie asigurat un necesar de 1 medic la 200 persoane private de libertate, precum și încadrarea unui post de asistent medical de igienă și a unui registrator medical.

2. Identificarea unor soluții privind creșterea atractivității și implicit motivarea ocupării posturilor de medicină generală/medicină de familie și/sau încadrarea contractuală cu medici de medicină de familie aflați în ultimul an de pregătire de rezidențiat (posibilitate oferită și de curricula de pregătire), întrucât, atribuțiile medicului de penitenciar nu se regăsesc în aspectele ce țin de asistența medicală primară din colectivitățile deschise.

3. Activitatea de instruire, pregătire și atestare a agenților supraveghetori în acordarea primului ajutor (minim câte 1 pe fiecare secție și tură), în sensul intervenției prompte pentru a salva vieți, să fie efectuată anual.
4. Participarea anuală, în format fizic, a personalului medical, la cursurile de acordare de prim ajutor calificat.
5. Efectuarea demersurilor pentru reabilitarea clădirii în care este amenajat Cabinetul medical!
6. Efectuarea demersurilor pentru ocuparea postului vacant de agent monitor sportiv.
7. Efectuarea demersurilor pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare la nivelul întregii unități penitenciare, inclusiv secțiile de deținere "vechi".
8. Efectuarea demersurilor pentru achiziționarea și montarea unor sisteme de aer condiționat în toate camerele de detenție, mai ales în cele cu expunere mai mare la soare, dar și în camerele din secțiile de deținere "vechi".
9. Respectarea dispozițiilor legale referitoare la sancțiunea cu izolarea. De asemenea, pentru o evidență corectă și transparentă, consemnarea în *Registrul de evidență privind persoanele private de libertate aflate în executarea sancțiunii disciplinare cu izolarea* a tuturor informațiilor cerute de lege.
10. Monitorizarea calității hranei servite persoanelor private de libertate, astfel încât acesta să respecte standardele de gust, aspect, miros și consistență.
11. Analizarea posibilității de a prelungi durata pentru duș, ținând cont că persoanele private de libertate nu aveau timp suficient, raportat la numărul de deținuți dintr-o cameră.

București, 10 decembrie 2025

